

[4]. Отже, у методиці викладання китайської мови, як іноземної існує декілька способів презентації і викладання нової лексики, а саме: текстовий, тематичний, морфемний, графемний, використання візуальної підтримки/синонімів/антонімів тощо.

Література:

1. 陈洁等, 俄汉语言对比与翻译, 上海, 上海外语教育出版社, 2006
2. 黄伯荣, 廖序东, 现代汉语(增订 4 版) (下), 北京, 高等教育出版社, 2007
3. 符淮青.现代汉语词汇.北京: 北京大学出版社, 2003 年
4. Ільченко А. Р. Сучасні підходи , методи та прийоми викладання китайської мови. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. 2022. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/4941> (дата звернення 16.12.2023)

Надія Петровська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей Волинського національного університету імені Лесі Українки

Використання англомовних художніх текстів під час навчання усного мовлення

Оволодіння практичними вміннями та навичками усного спонтанного мовлення залишається одним із найголовніших завдань у процесі навчання іноземним мовам. Успішне навчання студентів іноземній мові можливе лише у разі забезпечення тісного та постійного зв'язку між практичним оволодінням мовним матеріалом і засвоєнням іншомовної культури, передусім через читання художньої літератури.

Мета нашого дослідження: систематизація вправ, призначених для розвитку умінь і навичок усного спонтанного мовлення під час

роботи з текстами художніх творів. Цей комплекс вправ пропонує послідовне вилучення з художніх лексичних одиниць, фразеологізмів та граматичних структур англійської мови.

Відповідно до мети визначено завдання: розглянути вправи, призначені для розвитку умінь і навичок усного мовлення та ефективно використати їх у розмовній мові.

Ця проблема привертала увагу багатьох відомих вітчизняних та зарубіжних лінгвістів сучасності та минулого (В. В., Матвейченко, А. С. Драч, С.А. Бернардо, Д. Х. Тацукі та інші) [1, 2, 3, 4].

Пропонуємо комплекс вправ, призначених для розвитку умінь і навичок усного спонтанного мовлення у студентів закладів вищої освіти. Цей комплекс вправ направлений на послідовне вилучення з художніх творів деталей та використання естетичного й краєзнавчого потенціалів текстів і містить стимули-завдання, спрямовані на розвиток навичок і умінь усного спонтанного мовлення.

Весь комплекс вправ виконується у декілька етапів. Перший етап роботи представлений вправою, яка виконується до читання оповідання (роману, повісті тощо) та спрямована на рецепцію смислової інформації твору.

Наступний етап роботи над оповіданням проводиться вже після його читання. Цей етап складається з двох частин. Перша включає в себе:

а) стимули-завдання, які являють собою мовні та умовно-мовленнєві вправи, спрямовані на формування лексичних та граматичних навичок;

б) стимули-завдання, котрі являють собою умовно-мовленнєві вправи, спрямовані на розвиток та вдосконалення лексичних та граматичних навичок.

На цьому етапі у вправи вміщено змістову інформацію, тобто інформацію, яка експліцитно виражена у творі.

Вправи із завданнями перекласти речення, замінити слова, відтворити ситуації, призначені для контролю розуміння тексту студентами та для того, щоб навчити студентів виражати висловлювання іншими, порівняно з наявними у тексті, мовними засобами.

Завдання, які містять вправи на питання-відповіді, вправи на коментування певних смислових фрагментів твору, вправи на

виявлення мовних засобів, що формують смислові відношення того чи іншого фрагменту тексту, націлені на засвоєння та активізацію мовного матеріалу, забезпечують формування навичок оперування лексичними та граматичними одиницями.

Друга частина включає в себе стимули-завдання, які оперують смисловою інформацією тексту і являють собою мовленнєві вправи. Метою мовленнєвих вправ є розвиток у студентів розгорнутих монологічних висловлювань у межах усного спілкування (діалогу), співвіднесеного зі смисловою інформацією художнього твору.

Останнім видом роботи на цьому етапі є мовленнєві вправи, які містять проблемні питання для дискусій.

Наводимо завдання, які ми використовували у роботі над художніми текстами.

1. *Read a story slowly and carefully. Describe ... Name as many details as you can remember. Say, if it happened to you to get opposite results of your actions.*

2. *Translate the sentences and learn the underlined word-combinations. Give the situations in which they are used in the story.*

3. *Substitute the underlined words and phrases without affecting the contents of the sentence. Use each of them in the sentences of your own.*

4. *Explain briefly how you understand the following sentences.*

5. *Answer the following questions.*

6. *Retell the story as if you were...*

7. *Without turning to the text analyze the received information so that to tell it in the following order:*

a) *formulate what the main idea of the story consist in;*

b) *say what additional information also plays a definite role in the story;*

c) *prove your choice of the main and minor information.*

8. *Synthesize the main information to tell in 5-10 minutes.*

9. *Look through the story once again and answer the questions. (Express your own view-point on the topic under discussion).*

10. *Speak individually or arrange a discussion*

Отже, відповідно до етапів читання творів художньої літератури визначено групи вправ, при успішному виконанні яких студенти досягають успіхів в усному спонтанному мовленні.

Література:

1. Драч А. С. Роль і місце читацької компетенції в професійній компетенції майбутніх вчителів іноземних мов. Педагогічні науки: теорія і практика. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. Запоріжжя. № 1. 2018. С. 100-107.

2. Матвейченко В. В. Методика навчання усного спонтанного мовлення з використанням творів художньої літератури (англійська мова, початковий етап, мовний факультет вищого навчального закладу): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 Київський національний лінгвістичний університет. Київ, 2011. 11с.

3. Berardo S. A. The Use of Authentic Materials in the Teaching of Reading. *The Reading Matrix*. 2006. Vol. 6, № 2. P. 60- 67.

4. Tatsuki D. H. Repositioning Literary Texts in Language Teaching: The State of the Art. *Kobe City University of Foreign Studies*. 2015. Vol. 90.

Світлана Сухарєва – доктор філологічних наук, професор, завідувач-професор кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Тексти для читання під час вивчення польської мови як іноземної у формуванні іншомовних компетентностей студентів факультету міжнародних відносин

Мовні (іншомовні) компетентності прописані у всіх напрямках спеціалізації факультету міжнародних відносин, відтак потребують детального розгляду із врахуванням необхідних їх елементів. Читання (*lektura*) у цій системі розвитку мовних знань, умінь і навичок займає одне з ключових місць. Необхідно розглянути вид цієї освітньої діяльності з огляду на потреби студентського середовища та труднощі засвоєння польськомовного матеріалу.

Мета цієї публікації – проаналізувати можливості розвитку читацьких вмінь на заняттях з польської мови як першої іноземної і визначити рівень доступності наочного матеріалу.

Перший і основний читацький досвід здобувачі освіти галузі знань «029 Міжнародні відносини» отримують під час вивчення лексичних тем у запланованих в силабусах підручниках: «Польська

Розділ 4. Інноваційні методи викладання іноземних мов у навчальних закладах. Освіта і наука в Україні

Бай О.

До проблеми перекладу поетичних творів 178

Васильчук А.

Мовні імерсійні програми як метод вивчення іноземних мов у навчальних закладах України 181

Кондратюк А.

Методи викладання китайської мови та способи її вивчення 183

Петровська Н.

Використання англомовних художніх текстів під час навчання усного мовлення 185

Сухарєва С.

Тексти для читання під час вивчення польської мови як іноземної у формуванні іншомовних компетентностей студентів факультету міжнародних відносин 188

Cherniak O.

Artificial Intelligence (AI) and Language Teaching 191

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра іноземних мов та перекладу
Мовний центр “Світ”**

**МОВНІ УНІВЕРСАЛІЇ
У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ**

Матеріали XIV Міжнародного науково-практичного семінару

Луцьк – 2024

УДК 81'373]:130.2:316.77

М 74

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри іноземних мов та перекладу
Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 9
від 1 березня 2024 року)*

Редколегія:

Круглій Олена Ростиславівна, канд. філол. наук, доц., завідувач кафедри іноземних мов та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки,

Черняк Оксана Павлівна, канд. філол. наук, доц. кафедри іноземних мов та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки (відповідальний редактор).

Мовні універсалії у міжкультурній комунікації: Матеріали XIV Міжнародного науково-практичного семінару / ВНУ імені Лесі Українки, Луцьк, 15 березня 2024 р. Луцьк, 2024. 195 с.

До збірки увійшли матеріали Міжнародного науково-практичного семінару “Мовні універсалії у міжкультурній комунікації”, присвяченого проблемам міжкультурної комунікації та перекладу, дискурсології й лексикології, методики викладання іноземних мов. Рекомендовано викладачам, аспірантам, здобувач освітиам старших курсів.

Відповідальність за зміст матеріалів і коректність посилань несуть автори. Редколегією здійснено стилістичне редагування тез.

УДК 81'373]:130.2:316.77

© Колектив авторів
© Волинський національний
університет імені Лесі Українки, 2024